

Commissie inzake Leerlingenrechten

Beslissing

**Nr. 2023/165
van 24 november 2023**

Inzake <ouder> optredend als wettige vertegenwoordiger van <leerling>, wonende <adres>
Verzoekende partij,

Tegen <schoolbestuur>, schoolbestuur van <school>, <adres>,
Verwerende partij.

Met een verzoekschrift van 30 oktober 2023 heeft <ouder> klacht ingediend tegen de beslissing van <school>, <adres> om de inschrijving van <leerling> te ontbinden.

1. Over de gegevens van de zaak

1.1. <leerling> start op 1 september 2023 in het 1^e leerjaar van de 3^e graad Commerciële organisatie van <school>, <adres>. <leerling> heeft een verslag dat toegang geeft tot het buitengewoon onderwijs en wordt ingeschreven onder ontbindende voorwaarde. Op 24 oktober 2023 besluit de school om de inschrijving te ontbinden.

1.2. Met een verzoekschrift van 30 oktober 2023 heeft <ouder> klacht ingediend tegen de beslissing van <school>, <adres> om de inschrijving van <leerling> te ontbinden.

De verzoekende partij somt in haar verzoekschrift de aanpassingen op die haar zoon <leerling> nodig heeft. <leerling> heeft het nodig om te kunnen werken met ingevulde cursussen, om een concreet overzicht te ontvangen van de te verwerken leerstof en om de verbeterde toetsen terug te krijgen. Hij heeft veel tijd nodig om de leerstof te verwerken en weet graag ruim op voorhand welke taken en toetsen hij zal moeten maken. Hij vraagt ook meer tijd of andere aanpassingen voor het afleggen van de evaluaties. Hij heeft nood aan leerkrachten die op zoek gaan naar zijn sterktes en niet vertrekken vanuit zijn beperkingen. Daarnaast heeft hij ook nood aan sociale omgang en wil hij graag vrienden maken.

De verzoekende partij benadrukt dat zij altijd open heeft gecommuniceerd over de aanpassingen die nodig zijn voor <leerling>. Ze heeft de aanpassingen meerdere malen doorgegeven aan de school van de verwerende partij: tijdens de snuffelstage in april 2023, tijdens een gesprek met de zorgcoördinator op 22 juni 2023 – dit was nog voor de beslissing om <leerling> in te schrijven werd genomen – en tijdens het eerste ouderoverleg op 18 september 2023. Bij de start van het schooljaar heeft ze de aanpassingen ook doorgegeven aan het CLB. De verzoekende partij schrijft dat ze graag vóór de inschrijving had vernomen dat de gevraagde aanpassingen niet haalbaar zijn voor de school van de verwerende partij.

De verzoekende partij schat in dat de gevraagde aanpassingen deel uitmaken van een brede basiszorg en de eerste fase van het zorgcontinuüm. Op 12 oktober 2023 vond het tweede oudergesprek plaats. Hier gaf het CLB aan dat de aanpassingen redelijk waren en dat het OV4-verslag diende te worden omgezet naar een verslag voor een gemeenschappelijk curriculum. De zorgcoördinator leek hiermee in te stemmen. De verzoekende partij kreeg de boodschap dat alles prima verliep, en aan <leerling> werd door een aantal leerkrachten bevestigd dat het geen probleem zou zijn om te blijven op school.

Op 24 oktober 2023 besliste de klassenraad om de inschrijving te ontbinden. Op 25 oktober 2023 werd dit aan <leerling> gecommuniceerd en op 27 oktober 2023 volgde er een afspraak met de verzoekende partij. Ondersteund door het Steunpunt voor Inclusie heeft de verzoekende partij nog een aantal opties en mogelijkheden en hulp aangereikt, maar de school van de verwerende partij bleef bij haar beslissing. De verzoekende partij benadrukt dat ze <leerling> altijd heeft begeleid en omringd door externe hulpverlening. Ze heeft zich altijd maximaal ingezet om een partner te zijn voor de school, om zo samen met alle betrokkenen tot een mooi traject te kunnen komen.

De verzoekende partij betreurt dat ze na het tweede en laatste gesprek op 12 oktober 2023 niet meer werd gecontacteerd op het moment dat er twijfels kwamen. Ze verwijst naar het rapport dagelijks werk van september en oktober. In september en begin oktober haalde <leerling> mooie scores omdat de taken en toetsen toen nog gespreid waren. In oktober was <leerling> enkele dagen afwezig wegens ziekte. Hij moest alle toetsen inhalen en moest daarbij ook veel taken en toetsen maken die nodig waren voor het eerste rapport. Tegelijkertijd kwam de school niet of voor slechts enkele vakken tegemoet aan de gevraagde aanpassingen. Hierdoor heeft <leerling> geen eerlijke kans gekregen om te tonen wat hij kan.

De verzoekende partij weerlegt een aantal argumenten die de school van de verwerende partij aanhaalt in haar motivering van de ontbinding van de inschrijving. Zo schrijft de school dat <leerling> niet wilde ingaan op de aangeboden individuele ondersteuning van het leersteuncentrum en dat hij liever zijn middagpauze met zijn medeleerlingen wou doorbrengen. Hij wou ook geen ondersteuning in of buiten de klas. De verzoekende partij schrijft dat er op geen enkel moment een nood was om individueel met <leerling> te werken. Het leersteuncentrum bevestigt dat het decreet geen verplichting stelt om leerlinggebonden te werken en dat dit ook moeilijk zou zijn vanuit de behoeftes van <leerling>. De gevraagde aanpassingen liggen bij de leerkrachten en de ondersteuner is met hen aan de slag gegaan. Er werd afgesproken dat de leerondersteuner vooral een brug zou vormen tussen <leerling> en de school. De verzoekende partij betreurt dat de school van de verwerende partij nooit haar uitdrukkelijke wens heeft gecommuniceerd om individueel met <leerling> te werken. De verzoekende partij vindt niet dat de school van de verwerende partij de inzet van <leerling> in vraag mag stellen. <leerling> heeft zich altijd opengesteld voor hulp, is erg gemotiveerd en heeft een groot doorzettingsvermogen. Hij wil de lessen niet missen uit bezorgdheid om de leerstof te missen, en hij wil heel graag participeren en deel uitmaken van zijn klasgroep.

De verzoekende partij merkt op dat de leerkrachten erg uiteenlopend reageren op de gevraagde aanpassingen en dat zij zelf met erg verschillende noden zitten. Ze stelt de vraag of hier nog ruimte is om de leerkrachten meer te ondersteunen. De school van de verwerende partij benadrukt net dat het belangrijk is om te waken over de draagkracht van de leerkrachten; voor de verzoekende partij schept dit niet veel vertrouwen.

De school van de verwerende partij heeft meermaals uitgesproken dat ze <leerling> wel binnen de arbeidsfinaliteit ziet functioneren. De verzoekende partij schrijft dat <leerling> net graag wil leren met zijn hoofd, dat hij graag in de diepte gaat en dat het zijn wens is om de richting vastgoed te gaan studeren aan de hogeschool. Vorig schooljaar behaalde hij nog een oriënteringsattest A in een doorstroomrichting.

De verzoekende partij bezorgde de Commissie inzake Leerlingenrechten ook:

- Het verslag M-decreet voor type 9, opleidingsvorm 4 van 24 mei 2019;
- Het overdrachtsprofiel, opgemaakt op 30 juni 2023 door <school 2>;
- Het rapport dagelijks werk van september en oktober;
- Het proces-verbaal van de toelatingsklassenraad van 24 oktober 2023;
- Het samenvattend verslag van de klassenraad van 24 oktober 2023;
- Het document 'Mededeling van een niet-gerealiseerde inschrijving of van de ontbinding van een inschrijving in het secundair onderwijs in een werkingsgebied van een lokaal overlegplatform' van 28 oktober 2023;
- De brief van <leerling> aan de minister Ben Weyts van 27 oktober 2023.

1.3. De verwerende partij bezorgde de Commissie inzake Leerlingenrechten geen verweerschrift.

2. Over de ontvankelijkheid van de klacht

De klacht inzake de ontbonden inschrijving is naar de vorm en binnen de termijn regelmatig ingesteld.

3. Over het procedureverloop

3.1. Er werden geen leden van de Commissie inzake Leerlingenrechten gewraakt.

3.2. De verzoekende partij, de verwerende partij en de LOP-deskundige werden op 10 november 2023 per e-mail geïnformeerd over de zitting van 24 november 2023 van de Commissie inzake Leerlingenrechten.

3.3. De **verzoekende partij**, bijgestaan door de vader van <leerling>, de heer <naam>, en door de heer <naam> van het Steunpunt voor Inclusie, bevestigt bovenstaand feitenrelaas en voegt hieraan toe dat zij de gevraagde aanpassingen niet als disproportioneel ziet. De aanpassingen situeren zich in de brede basiszorg of in de verhoogde zorg en zouden haalbaar moeten zijn, ook gezien de ervaring met het doelpubliek waarnaar de verwerende partij verwijst in haar verweer. De verzoekende partij ziet geen afweging of toetsing van de proportionaliteit van de aanpassingen. Volgens de verzoekende partij werden de aanpassingen niet getoetst aan de objectieve criteria, is de school van de verwerende partij niet op zoek gegaan naar alternatieven en is de procedure niet correct verlopen. Het organiseren van een toelatingsklassenraad is in deze procedure ook niet aan de orde. Er was vooraf afgesproken samen met <leerling>, met het leersteuncentrum en met alle betrokkenen hoe de leersteun best kon worden ingevuld. De aanmelding bij het leersteuncentrum gebeurde overigens pas op 7 oktober 2023, terwijl <leerling> reeds vorig schooljaar werd ingeschreven. De verzoekende partij heeft altijd aangegeven

open te staan voor input en feedback en bereid te zijn om samen naar oplossingen te zoeken. Ondanks dit aanhoudende aanbod van de verzoekende partij heeft de school van de verwerende partij nooit een vraag om hulp gesteld. Er werden ook nooit aandachtspunten gesignaleerd, wat niet moet verbazen gezien er slechts één opvolgvergadering heeft plaatsgevonden. De verzoekende partij voelde aan dat er geen ruimte meer was om nog in overleg te gaan. De school van de verwerende partij heeft ook nooit aangegeven dat er een nood was om te kunnen delen met de klasgenoten dat <leerling> ondersteuningsnoden heeft.

Wat de schoolresultaten betreft, wijst de verzoekende partij erop dat <leerling> de taken en toetsen heeft gemaakt zonder hulp, net zoals zijn medeleerlingen. Ze haalt ook aan hoe belangrijk het is dat alle aanpassingen samen en op de juiste manier worden aangeboden. Het heeft bijvoorbeeld geen zin om het overzicht van de leerstof slechts twee of drie dagen op voorhand te bezorgen. <leerling> moet kunnen beschikken over de ingevulde cursussen, moet tijdig een overzicht kunnen ontvangen van de te kennen leerstof en heeft extra tijd nodig. Het is pas in de combinatie van deze aanpassingen dat hij goede resultaten kan behalen.

De verzoekende partij bevestigt dat de school van de verwerende partij twee alternatieve trajecten heeft voorgesteld: een overstap naar de arbeidsfinaliteit en het spreiden van de leerstof van de 3^e graad over vier schooljaren. Ze wijst er echter nogmaals op dat <leerling> vorig schooljaar een oriënteringsattest A heeft behaald in een doorstroomrichting. <leerling> heeft echt nood om op een hoger niveau te kunnen studeren en in interactie te kunnen gaan met zijn klasgenoten. De verzoekende partij sluit het voorstel om de leerstof te spreiden niet uit maar vindt dat <leerling> eerst de kans moet krijgen om aan de slag te gaan met de aanpassingen waar hij recht op heeft.

De verzoekende partij voegt nog toe dat <leerling> zich vóór het nieuws van de ontbinding van de inschrijving erg gelukkig voelde in de klas en kon participeren aan het klasgebeuren. De studierichting Commerciële organisatie is ook helemaal op zijn lijf geschreven. De verzoekende partij vindt het erg moeilijk om te horen dat <leerling> geen hulp zou willen. Hij is zich heel erg bewust van zijn noden en neemt alle hulp aan. Ze bewondert <leerling> omdat hij zelfs in de huidige moeilijke omstandigheden de moed blijft vinden om naar school te gaan. <leerling> blijft achter met het gevoel dat de school van de verwerende partij bang is dat hij geen diploma zal behalen, maar dat ze hem tegelijk ook niet de tools wil geven die hij nodig heeft om te tonen dat hij het kan. De verzoekende partij betreurt ook dat er in afwachting van de beslissing van de Commissie inzake Leerlingenrechten geen plan van aanpak is gekomen in functie van de schoolloopbaan van <leerling>. In de tussentijd krijgt <leerling> niet de ondersteuning die hij nodig heeft om zich voor te bereiden op de examens, waardoor hij geen gelijke kansen heeft.

De **verwerende partij**, vertegenwoordigd door de heer <naam>, directeur, en mevrouw <naam>, zorgcoördinator, haalt aan dat de leerlingen van de school van de verwerende partij aanzienlijk meer ondersteuningsnoden hebben en ook hoger scoren op de armoede-indicator dan gemiddeld, maar dat hun studieresultaten ook veel beter zijn dan de gemiddelden in Vlaanderen.

Voor het soort verslag dat <leerling> heeft is er een zeer intensieve ondersteuningsnood. De school van de verwerende partij heeft een brede basiszorg, die niet voldoende is voor <leerling>. Wat hij bijkomend nodig heeft kan de school niet aanbieden. De verwerende partij beaamt dat de eerste twee gesprekken met de verzoekende partij positief waren, maar wijst er ook op dat er op die momenten nog maar weinig evaluatiemateriaal beschikbaar was. In de 3^e graad worden taken en toetsen minder gespreid dan in de lagere jaren. Tijdens de snuffelstage van april 2023 heeft <leerling> twee weken meegedraaid op school en is dit goed verlopen, maar ook toen werden er geen taken en toetsen afgenomen.

De verzoekende partij heeft uitdrukkelijk de vraag gesteld dat de medeleerlingen van <leerling> niet zouden worden ingelicht over de beperkingen van <leerling> en zijn overstap uit het buitengewoon onderwijs. Voor de school van de verwerende partij was het moeilijk om hierin niet transparant te kunnen zijn.

De klassenraad is ervan overtuigd dat <leerling> onvoldoende vermogen heeft om te automatiseren en om de leerstof te verwerken, ook als hij van meet af aan individuele ondersteuning had gekregen. Het tempo speelt hem heel erg parten. In de studierichting Commerciële organisatie is het de bedoeling om op twee schooljaren tijd het diploma secundair onderwijs te behalen. De klassenraad ziet dit niet als een mogelijkheid voor <leerling>. Een alternatief zou kunnen zijn om de leerstof over vier schooljaren te spreiden, maar omdat <leerling> vooral een 'doener' is ziet de verwerende partij hem het best functioneren in een richting van de arbeidsmarktfinaliteit. Hier zou hij de kans krijgen om succeservaringen op te doen. Voor de verzoekende partij was geen van beide voorstellen een optie. De verwerende partij erkent dat <leerling> vorig schooljaar een oriënteringsattest A behaalde in een doorstroomrichting, maar wijst er ook op dat het verschil tussen de 2^e en de 3^e graad erg groot is en ziet zijn huidige slaagkansen als miniem.

Het **CLB**, vertegenwoordigd door de heer <naam> en mevrouw <naam>, bevestigt dat er samen met het leersteuncentrum duidelijk was afgesproken op welke manier de leersteun zou worden ingevuld. Het voegt ook toe dat <leerling> nooit individuele ondersteuning heeft geweigerd. Hij had een voorkeur om niet te veel lessen te moeten missen, maar stond wel open voor andere mogelijkheden en wilde ook in overleg gaan.

3.4. De LOP-deskundige, mevrouw <naam>, was niet betrokken bij het dossier en was niet aanwezig op de zitting.

4. Over de gegrondheid van de klacht inzake de ontbinding van de inschrijving

4.1. Artikel 253/6, §2 van de Codex Secundair Onderwijs bepaalt dat een schoolbestuur van een school voor gewoon onderwijs leerlingen die beschikken over een IAC- of OV4-verslag onder ontbindende voorwaarde inschrijft. De terbeschikkingstelling van dit verslag door de ouders gaat samen met de verbintenis van de school tot het organiseren van overleg met de ouders, de klassenraad en het centrum voor leerlingenbegeleiding over de aanpassingen die nodig zijn om de leerling met een OV4-verslag mee te nemen in een gemeenschappelijk curriculum met inzet van intensieve ondersteuning.

Datzelfde artikel bepaalt dat de school op basis van overleg met de ouders, de klassenraad en het centrum voor leerlingenbegeleiding, binnen een redelijke termijn na de inschrijving en uiterlijk binnen 60 kalenderdagen na de effectieve start van de lesbijwoning beslist of de aanpassingen die de leerling met een OV4-verslag nodig heeft om hem mee te nemen in het gemeenschappelijk curriculum met inzet van intensieve ondersteuning proportioneel dan wel disproportioneel zijn. Als de school de wijzigingen disproportioneel acht dan wordt de inschrijving ontbonden op het moment dat de leerling is ingeschreven in een andere school, maar uiterlijk een maand na de ontbinding (vakantieperiodes niet inbegrepen).

De Commissie inzake Leerlingenrechten stelt vast dat er overleg met de ouders plaatsvond over de aanpassingen die nodig zijn om <leerling> mee te nemen in het gemeenschappelijk curriculum met inzet van intensieve ondersteuning. Toch moet de Commissie inzake Leerlingenrechten vaststellen dat de school onvoldoende met de ouders in dialoog ging over de mogelijke bijsturing van de aanpassingen en mogelijke extra hulpmiddelen. De Commissie inzake Leerlingenrechten stelt tenslotte vast dat de

school van de verwerende partij zich enkel lijkt uitgesproken te hebben over de mogelijkheid tot slagen van <leerling> maar daarbij geen redelijkheid van de aanpassingen aan de hand van objectieve criteria in overweging nam.

De Commissie inzake Leerlingenrechten is dan ook van oordeel dat hiermee een fundamentele vereiste ontbreekt in de overweging van de redelijkheid van de aanpassingen met de daaropvolgende ontbinding. Hierdoor is de Commissie inzake Leerlingenrechten van oordeel dat de ontbinding van de inschrijving van <leerling> niet conform de decretale bepalingen gebeurde en het recht op onderwijs van <leerling> werd geschaad.

4.2. In de onderhavige zaak hebben er zich geen feiten of handelingen voorgedaan die de Commissie inzake Leerlingenrechten ertoe nopen aan de Vlaamse minister van Onderwijs en Vorming een terugvordering of inhouding van werkingsmiddelen te adviseren.

Het niet uitvoeren van deze uitspraak in deze zaak kan aanleiding geven tot een advies aan de Vlaamse minister van Onderwijs en Vorming tot een terugvordering of inhouding van de werkingstoelagen.

BESLISSING

Gelet op de Codex Secundair Onderwijs, inzonderheid artikel 253;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering over het inschrijvingsrecht in het basisonderwijs en het secundair onderwijs van 7 oktober 2022;

Gelet op het ministerieel besluit van 9 november 2012 houdende de aanstelling van de voorzitter en de leden van de Commissie inzake Leerlingenrechten zoals gewijzigd;

Gelet op het huishoudelijk reglement van de Commissie inzake Leerlingenrechten van 10 september 2018;

Na beraadslaging

Met eenparigheid van stemmen,

Enig artikel

De klacht van 30 oktober 2023 inzake de ontbonden inschrijving van <leerling> door <school>, <adres> is ontvankelijk en gegrond.

Aldus uitgesproken te Brussel op 24 november 2023.

De Commissie inzake Leerlingenrechten was samengesteld uit:

De heer Bertel De Groote, voorzitter,
Mevrouw Marleen Colpin en de heren Bengt Verbeeck, Jan Fiers en Joël Boussemaere, effectieve leden,
Mevrouw Eline De Neef en mevrouw Elke Cromphout, secretarissen.

Opgemaakt in twee originele exemplaren, waarvan één exemplaar voor elke partij

De secretaris

De voorzitter

E. DE NEEF
E. CROMPHOUT

B. DE GROOTE